

stemmende med Formaalet. Men jeg veed ikke, hvad Høffolene forstaaer ved Videnskabelighedens Fremme, naar den mener, at det er at fremme Videnskabelighed at lade Mænd sidde paa deres Pladser, der ikke have kunnet gjøre Fyldest der. Dette er en særegen Betragtning af Videnskabelighedens Formaal. Nu kunde maaskee en Deel af de Herrer sige: „Nei det er dog ogsaa for galt paa en saadan Plads, som vi maae ansee for en af de allervigtigste i hele Landet, at have en Mand, der skal ved sit levende Ord virke paa dem, der agte at gaae ud i hele Landet som Folketærere, og som ikke er istand til paa en tilfredsstillende Maade at gjøre dette, uden at der i den lange Kar-række har været Raad til at forandre det. Burde det ikke være saa, at der der fremfor noget andet Sted skulde være en Mand, som kunde føre Ordet saaledes, at Tilhørerne ikke blot kunde belæres, men ogsaa beaandes deraf, for at de da, naar de være løstede ved deres Universitetsstudium og som Candidater møde til deres Kald, kunde gaae til Biskoppen, begjære Ordination og derpaa vandre ud i Landet med Net til at faae Kirkeføren aabnet og samle en Menighed om sig, hvor der var Noget, der vilde høre dem.“ Saaledes, sige vistnok Somme, burde det være; men Mindretallet gaaer ikke saa vidt i sine Fordringer; det holder sig mere til det Jævne ved sit Forslag, det vil nok have denne Besparelse, forsaavidt det forøvrigt er en Besparelse, men den har ikke meget at sige; men det vil fastholde det Princip, jeg har nævnt med Hensyn til Embedsmænd: „Pas Du din Gjerning selv, eller Løn selv Din Fuldmægtig eller søg Din Afsteed!“ Dette vilde vi fastholde maaskee fuldsaa vel ligeoverfor Universitetet som overfor enhver anden Institution og Biskopskreds her i Landet, det er vor Opgave. Vi vide meget vel eller troe at vide, at der ikke ad anden Veie for den theologiske Videnskabelighed vil vindes Meget ved en Forandring. Det troe vi ikke, men vi antage heller ikke, at det er overeensstemmende med Nutidens Fordringer og dette nærværende Kirkestyrelses-Princip, hvorved jeg dog ikke nærmest sigter til den ærede Minister. Vi antage, eller jeg maa maaskee hellere tale mere subjectivt, jeg antager, at det kan være hel-

digt nok, at man ikke gjør de theologiske Studierende for varme og begejstrede for deres Kald; det er muligt, at det ikke er saa forkeert, at Studiet, som det er anlagt, fordrer Hurtigskrivning og Ranselsæsning af dem i et større Maal, og det ofte istedetfor at støtte og nære den sande videnskabelige Stræben. Jeg antager, at det er meget hensigtsmæssigt; thi dersom det ikke var saa, saa er det ikke sagt, at de theologiske Candidater vare saa magelige at komme afsted med i de 10 å 15 Aar, de maae vente, inden de faae Levebrød. Nu vente de ganske roligt. (Afbrydelse.) Det kan godt være, at flere af dem ønske Brød før, men vi have ikke seet noget Andragende fra dem om, at de ønske Arbejde; allsaa det ene vil vistnok passe med det andet, thi Theologernes Forhold vilde maaskee ellers blive et heelt andet, hvis der var noget mere Bevægelse paa det omtalte Sted. Nu vente de ganske roligt, indtil Aanden i Form af et kongeligt Kaldsbrev kommer over dem, saa vandre de ud til deres Levebrød og knytte der Forbindelse med deres velsignede Menighed, knytte disse uopløselige Baaend, der ikke lade sig opløse, inden atter Aanden i Form af et nyt Kaldsbrev kalder dem til et andet høiere Lønnet Embede, albrig til noget lavere Lønnet, thi den gode Mand trænger Ingen nedad, og Alt gaaer som sædvanligt meget godt. Man værger omhyggelig Kirken for vildfarende Aander — jeg mener Steenkirken — Visten eller Døde, Født, Egteviede o. s. v. er i Orden; det behørlige Beløb har været budgetteret, det vil sige, brugt til Vin og Brød ved Nadveren, og Alt gaaer saaledes sin gode, jævne Gang. Somme af Menigheden søge maaskee meget flittigt til Kroen, og Enkelte engang imellem til Kirken, og naar saa Overhyrden engang hvert femte Aar, eller som det steer her paa Sjælland, engang hvert tiende Aar kommer der, skulle Alle hen og høre den begavede og nidkjære Sjelshyrde; Kirken bliver da proppfuld, og dette Syn maa jo naturligvis oplive den Vedkommende; han glæder sig over det christelige Liv, der har udviklet sig i denne Menighed, over denne store christne Forsamling, og det antegnes omhyggeligt i vedkommende Protocol, som iøvrigt nøiagtigt stemmer med alle andre Indberetninger. Kom-